

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 15. september 2025

Sak 2025/137 - Tingnemda i Hægbostad - org.nr. 975 653 943 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, medlem Renate Kristiansen og varamedlem Dagrún Y. Haider

Sakens bakgrunn

- (1) Tingnemda i Hægbostad (heretter «klager») søkte 21. juni 2024 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2023. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 72 769 kroner etter forenklet modell.
- (2) Lotteritilsynet avslo søknaden 17. desember 2024, med den begrunnelse at klager er en lukket organisasjon som ikke er åpen for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig. Tilsynet viser til at kravet om at nye medlemmer må godkjennes av eksisterende medlemmer ikke har en naturlig sammenheng med klagers formål og aktivitet.
- (3) Klager påklaget vedtaket 6. januar 2025. Klager viser til at medlemsorganisasjonene er åpne organisasjoner, og at alle som ønsker det kan bli medlem av disse. Det påpekes at Hægebostad er en liten kommune, og at de fem medlemsorganisasjonene representerer mange av kommunens innbyggere. Andre lag og foreninger kan søke om å bli medlem av organisasjonen, men hovedutfordringen er at de fleste i kommunen allerede er medlem i ett lag og det er begrenset hvor mange mennesker som er tilgjengelige for å planlegge og arrangere Tinget. Klager påpeker også at det per dags dato ikke er noen organisasjoner som har søkt om medlemskap. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (4) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 20. januar 2025 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (5) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).
- (6) Det fremgår av forskriften § 3 tredje ledd bokstav c at det ikke gis kompensasjon til organisasjoner som er lukket, det vil si organisasjoner som ikke er åpen for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig.
- (7) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (8) Tingnemda i Hægbostad sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 17. desember 2024 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2023.
- (9) I høringsnotat 11. desember 2017 om «Ny forskrift om merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner» (høringsnotat 2017) punkt 2.4.4 har Kulturdepartementet uttalt følgende om formålet og praktiseringen av forskriften § 3 tredje ledd bokstav c:

«Formålet med ordningen er å fremme frivillig aktivitet. I forslag til nytt regelverk om Norsk Tippings overskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner heter det at "lukkede organisasjoner er ikke åpne for allmennheten og skal ikke motta tilskudd. Det innebærer eksempelvis at organisasjoner der eksisterende medlemmer skal godkjenne nye medlemmer ikke regnes som støtteberettiget", jf. høringsnotat av 16. august punkt 3.2.3. Departementet legger opp til at lukkede organisasjoner ikke skal motta kompensasjon. Lukkede organisasjoner defineres her som organisasjoner som ikke er åpne for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig. Slike organisasjoner kjennetegnes ved at nye medlemmer må anbefales eller inviteres av eksisterende medlemmer og eventuelt at nye medlemmer må kunne vise til visse kvalifikasjoner som godt omdømme ol.»
- (10) Ved vurderingen av om organisasjonen er lukket, tar Lotterinemnda utgangspunkt i vedtektene, ettersom det er vedtektene som setter rammer og er styrende for organisasjonens virksomhet. Klager må selv sørge for at vedtektene gir et riktig bilde av hvordan forholdene er i praksis, jf. Lotterinemndas avgjørelse i sak 2025/134.
- (11) Det følger av klagers vedtekter § 1 at organisasjonens formål er å arbeide for aktiviteter som fremmer og tilrettelegger for frivillig arbeid med lokal tilknytning. Klager skal blant annet sørge for at markedet «Tinget» gjennomføres en gang hvert år.
- (12) Etter vedtektene § 3 består organisasjonen av fem lag og foreninger fra Hægebostad kommune. Medlemmene avgjør med 2/3 flertall om det skal inntas nye medlemmer. Klager kan fastsette nærmere vilkår og betingelser for opptak av nye medlemmer. Før nytt lag tas opp som medlem, gis alle lag og foreninger i Hægebostad kommune anledning til å søke om medlemskap. Årsmøtet kan bestemme om det også skal kunne inviteres lag og foreninger tilhørende andre kommuner til å bli medlem av organisasjonen. Det er klager alene som fastsetter om ett eller flere lag/foreninger skal opptas som medlem av organisasjonen.
- (13) Lotterinemnda legger til grunn at et krav om at nye medlemmer må godkjennes av eksisterende medlemmer, kan innebære at organisasjonen må anses som lukket. Dette kan eksempelvis være tilfellet hvis vedtektene åpner for at organisasjonen kan utvelge medlemmer ut fra kriterier som ikke er naturlige eller objektive sett i lys av organisasjonens formål. Det avgjørende er om begrensningen i medlemskapet har en naturlig sammenheng med organisasjonens formål og aktivitet. Det må blant annet vurderes hva som er bakgrunnen for kravet om at nye medlemmer må godkjennes av eksisterende medlemmer.

- (14) Lotterinemnda forstår vedtektene slik at det kreves godkjenning fra eksisterende medlemmer, både for at det skal kunne åpnes for ytterligere medlemsorganisasjoner, og for at et konkret lag eller en forening skal kunne opptas som medlem i organisasjonen. Det fremgår ikke av vedtektene hva som er formålet med disse begrensningene i medlemskapet, eller hvilke kriterier som legges til grunn ved vurderingen av om en søknad om medlemskap skal innvilges. Nemnda legger etter dette til grunn at kravene for medlemskap ikke har en naturlig sammenheng med klagers formål om å arbeide for aktiviteter som fremmer og tilrettelegger for frivillig arbeid med lokal tilknytning. Den omstendighet at ingen organisasjoner per dags dato har søkt om å bli medlem har ikke betydning i denne sammenheng, ettersom nye medlemmer i henhold til vedtektene uansett må godkjennes av eksisterende medlemmer.
- (15) Lotterinemnda legger etter dette til grunn at klager fremstår som en lukket organisasjon som ikke er åpen for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav c.

Konklusjon

- (16) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur